

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»**

**ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАЦІ
для студентів

Освітньої програми:

Рівня вищої освіти:

на здобуття освітнього ступеню:

за спеціальністю:

галузі знань:

Психологія

першого (бакалаврського)

бакалавр

053 Психологія

05 Соціальні та поведінкові науки

Рівне – 2020

Робоча програма: Психологія педагогічної праці
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія

28 серпня 2020 р. ____ с.

Розробник: к.психол.наук, доц. Терновик Н.А.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології

Протокол від 28 серпня 2020 р. № 1

Завідувач кафедри _____ доц. Михальчук Ю.О.
(підпис)

Схвалено навчально-методичною комісією педагогічного факультету
Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

Голова _____ доц. Хом'як О.А.
(підпис)

Гарант освітньо-професійної програми «Психологія» зі спеціальності 053 Психологія у галузі
знань 05 Соціальні та поведінкові науки рівня вищої освіти першого (бакалаврського)

доц. Мороз О.І. _____

Робоча програма: Психологія педагогічної праці
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія

27 серпня 2020 р. ____ с.

Розробник: к.психол.наук, доц.Терновик Н.А.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології

Протокол від 27 серпня 2020 р. № 1

Завідувач кафедри _____ доц. Михальчук Ю.О.
(підпис)

Схвалено навчально-методичною комісією педагогічного факультету
Протокол від «27» серпня 2020 року № 1

Голова _____ доц. Хом'як О.А.
(підпис)

Гарант освітньо-професійної програми «Психологія» зі спеціальності 053 Психологія у галузі
знань 05 Соціальні та поведінкові науки рівня вищої освіти першого (бакалаврського)

доц. Мороз О.І. _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Рівень вищої освіти, Галузь знань, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3 / 3 Загальна кількість годин (денна/заочна форми навчання) – 90/90 Кількість змістових модулів – 1	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність: 053 Психологія	Вибіркова	
		Рік підготовки:	
		3-й	3-й
		Семестр	
		6-й	6-й
		Лекції	
		год. 20	год.6
		Практичні, семінарські	
		год. 10	год.4
		Самостійна робота	
		год. 60	80 год.
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю 6-й семестр: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія педагогічної праці» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 053 Психологія за освітньо-професійною програмою Психологія.

Мета: озброєння майбутніх психологів знаннями про психологічну сутність педагогічної праці, формувати у них належний рівень психологічної культури з питань взаємовідносин між вчителем і учнем, розкрити найголовніші аспекти індивідуально-психологічних, професійних властивостей педагога. Формування у студентів систематизованих психолого-педагогічних уявлень, теоретичних знань і практичних умінь здійснювати психологічний супровід навчальної діяльності.

Завдання: пробудити інтерес до психології педагогічної праці як науки; створювати цілісну систему знань з навчального курсу; розвивати професійне мислення; надавати допомогу в осмисленні ключових явищ психології педагогічної праці в їх основних характеристиках і закономірностях; формувати вміння застосовувати механізми навчальних і виховних впливів; сприяти самовихованню, самоосвіті та саморозвитку суб'єктів освітньої діяльності.

Основні завдання навчальної дисципліни.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти після засвоєння навчальної дисципліни мають продемонструвати такі результати навчання:

Знання:

- методологічних і теоретичних основ педагогіки та психології, принципів навчання;
- форм, методів навчання у вищому навчальному закладі;
- психологічних особливостей розвитку молодшої людини студентського віку;
- психолого-педагогічних аспектів організації навчально-пізнавальної діяльності студентів;
- психолого-педагогічних особливостей засвоєння навчальної інформації та обміну навчальною інформацією між викладачем і студентами;
- методів активізації пізнавальної діяльності студентів;
- принципів контролю результатів навчання і аналізу його результатів;
- сутності нових та інформаційних технологій навчання у вищій школі.

Уміння:

- використовувати психологічні та педагогічні знання для організації професійної діяльності (планування, контроль, управління групою тощо);
- розробляти зміст, проводити структурування навчального матеріалу та проводити заняття різних видів;
- враховувати психологічні особливості навчальної діяльності учасників освітнього процесу у вищій школі;
- організувати та керувати пізнавальною діяльністю студентів, формувати у студентів критичне мислення та вміння здійснювати діяльність за всіма її складовими;
- аналізувати навчальну та навчально-методичну літературу і використовувати її в педагогічній практиці;
- інтегрувати знання, які сприяють зростанню особистості, прояву її творчого потенціалу;
- визначати методи та засоби навчання і контролю;
- здійснювати контроль і оцінку результатів та проводити корекцію процесу навчання.

Уявлення про:

- проведення різних видів занять з фахових дисциплін;
- організацію контрольних заходів щодо перевірки якості засвоєння фахових дисциплін студентами вищих навчальних закладів;
- розробку дидактичних матеріалів з фахових дисциплін;

- проведення навчальних занять із застосуванням інтерактивних методів та засобів навчання;
- оптимізацію використання свого робочого часу

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Психологічна сутність педагогічної праці.

Тема 1. Психологічна структура педагогічної праці. Педагогічні здібності та їх структура. Професійна спрямованість особистості вчителя.

Література: основна [1, 2, 6, 10, 28] допоміжна [1, 13, 14]

Тема 2. Учитель як суб'єкт педагогічної діяльності. Психологічна характеристика особистості вчителя. Професійно значущі якості особистості вчителя. Розвиток творчих здібностей педагога.

Література: основна [7, 8, 12, 14, 22] допоміжна [7, 13]

Тема 3. Професійна підготовка і особистісний розвиток педагога. Професійні функції педагога. Професіограма вчителя. Професійна (педагогічна) самосвідомість (Я - концепція) вчителя.

Література: основна [3, 4, 5, 9, 11, 24] допоміжна [2, 4]

Тема 4. Педагогічна діяльність в різних освітніх системах. Стили педагогічної діяльності. Специфіка педагогічного мислення. Психологічний аналіз професійної компетентності педагога. Шляхи формування педагогічної майстерності.

Література: основна [1, 5, 7, 17, 23] допоміжна [3]

Тема 5. Педагогічне спілкування. Взаємодія суб'єктів освітнього процесу. Педагогічне спілкування як форма взаємодії суб'єктів освітнього процесу. Особливості вербальних і невербальних засобів спілкування. Специфіка психологічної культури вчителя. Стили педагогічного керівництва.

Література: основна [1, 3, 7, 11, 18] допоміжна [7, 8, 12]

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1 Психологічна сутність педагогічної праці.												
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Психологічна структура педагогічної праці.	18	4	2			12	18	2				16
Тема 2. Учитель як суб'єкт педагогічної діяльності.	18	4	2			12	18	2				16
Тема 3. Професійна підготовка і особистісний розвиток педагога.	18	4	2			12	18		2			16
Тема 4. Педагогічна діяльність в різних	18	4	2			12	18	2				16

освітніх системах.												
Тема 5. Педагогічне спілкування.	18	4	2			12	18		2			16
Разом за змістовим модулем 1	90	20	10			60	90	6	4			80

5.Теми практичних занять (10/4)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Психологічна структура педагогічної праці.	2/-
2	Учитель як суб'єкт педагогічної діяльності.	2/-
3	Професійна підготовка і особистісний розвиток педагога.	2/2
4	Педагогічна діяльність в різних освітніх системах.	2/-
5	Педагогічне спілкування.	2/2
	Разом	10/4

6. Самостійна робота (60/80 год.)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
1	Роль педагога в сучасному суспільстві	5	7
2	Педагогічна праця і особистість учителя	5	7
3	Педагогічна техніка вчителя як складова педагогічної майстерності	5	7
4	Культура і техніка мовлення вчителя	5	7
5	Шляхи вдосконалення педагогічної діяльності	5	7
6	Структурноієрархічна модель особистості вчителя.	5	7
7	Психологічна готовність педагогів до комунікації.	5	7
8	Здібності в структурі суб'єкта педагогічної діяльності.	5	7
9	Стили педагогічного спілкування та педагогічної діяльності.	5	7
10	Психологічні особливості педагогічної майстерності і педагогічної культури.	5	7
11	Психологічні аспекти виявлення, вивчення, узагальнення передового педагогічного досвіду.	5	7
12	Психологічні проблеми педагогічного оцінювання.	5	3
	Разом	60	80

7. Завдання для опрацювання тем дисципліни

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Психологічна сутність педагогічної діяльності.				
Тема 1. Психологічна структура педагогічної праці.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підгот	основна [1, 2, 6,10, 28] допоміжна [1, 13,14]	12

		овка тестів, реферат «Педагогічна діяльність в просторі освіти»		
Тема 2. Учитель як суб'єкт педагогічної діяльності.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, опрацювання методики «Експертне оцінювання стилю спілкування педагога» І.М. Юсупова»	основна [7, 8, 12, 14, 22] допоміжна [7, 13]	12
Тема 3. Професійна підготовка і особистісний розвиток педагога.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття;	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, опрацювання методики «Методика моделі лекторського спілкування І. М. Юсупова», «Методика «Експертного оцінювання стилю спілкування педагога І. М. Юсупова»; психологічні есе на тему: «Психологічна характеристика особистості вчителя», «Професійна відповідність вчителя»	основна [3, 4, 5, 9, 11, 24] допоміжна [2,4]	12
Тема 4. Педагогічна	Вивчення лекційного	Експрес	основна [1, 5,	12

діяльність в різних освітніх системах.	матеріалу, підготовка до практичного заняття, опрацювання методики;	опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, Реферат / презентація «Шляхи формування педагогічної майстерності».	7,17, 23] допоміжна [3]	
Тема 5. Педагогічне спілкування.	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	Експрес опитування, складання термінологічного словника, підготовка тестів, психологічне есе на тему: «Педагогічне спілкування як форма взаємодії суб'єктів освітнього процесу», підготовка тренінгового заняття по роботі із синдромами емоційного вигорання.	основна [1, 3, 7,11,18] допоміжна [7,8,12]	12

8. Індивідуальні завдання.

1. Підготовка до дискусії “Психологічна готовність вчителя до виконання професійних функцій”.
2. Проведення методики “Партнерства” .
3. Психологічний аналіз ситуацій що виникають під час спілкування педагога з учнями.
4. Розв’язання психологічних задач.
5. Проведення методик по виявленню і виділенню реальних конфліктів (драматизація конфлікту, управління конфліктом, стратегія в діалозі).
6. Діагностика педагогічних здібностей у педагогічній діяльності вчителя.
7. Визначення психологічної готовності педагога до творчої праці.
8. Скласти психологічну модель творчого процесу діяльності викладача.
9. Дослідження психологічної структури діяльності педагога.
10. Проведення діагностики стилю поведінки у конфліктній ситуації (опитувальник К.Н.Томаса “Як ти поводишся у конфліктній ситуації”).
11. Проведення тренінгу “Конфліктний ескалатор”.
12. Проведення діагностики виникнення конфлікту за Р. Бейлзом.
13. Проведення діагностики організаторських здібностей педагога.

9. Методи навчання

Лекції із застосуванням комп'ютерних технологій; методи активного соціально-психологічного навчання, дискусії, медитативні техніки, роз'язування творчих завдань, складання індивідуальних проектів.

10. Методи контролю

Поточне тестування; оцінка за навчальний проект; оцінка за конспект; оцінка за реферат; підсумковий письмовий тест.

Розподіл балів, що присвоюються студентам.

11. Питання до заліку з курсу

1. Актуальні психологічні проблеми педагогічної праці.
2. Психологічна структура діяльності вчителя.
3. Основні психологічні функції професійно-педагогічної діяльності
4. Психологічна сутність творчої діяльності педагога.
5. Психологічне вміння вчителя розподіляти увагу під час викладання предмету.
6. Врахування вікових та індивідуально-психологічних особливостей учня при організації навчального процесу.
7. Психологічні аспекти професіограми вчителя.
8. Психологічна сутність педагогічних здібностей.
9. Психологічна компетентність в педагогічній діяльності.
10. Вчитель як організатор навчально-виховного процесу.
11. Психолого-педагогічні проблеми взаємодії вчителя та учнів при організації різних форм навчальної діяльності.
12. Індивідуально-психологічні властивості педагога.
13. Психологічні особливості задоволення вчителем своєю професією.
14. Психологічні особливості педагогічної комунікації.
15. Психологічна готовність педагогів до комунікації.
16. Професійно-функціональні ролі педагога як комунікатора.
17. Психологічні особливості педагогічного переконання.
18. Форми переконання, їх характеристика.
19. Шляхи підвищення ефективності переконання.
20. Психологічні вимоги до переконання.
21. Психологічна сутність цілей і цінностей педагогічного спілкування.
22. Основні психологічні механізми взаєморозуміння в процесі спілкування: ідентифікація, емпатія, рефлексія, перцепція, інтеракція.
23. Стили та моделі педагогічного спілкування.
24. Психологічна характеристика конфлікту в педагогічній діяльності як складного соціального явища.
25. Психологічна сутність конфлікту і його структура.
26. Психологічна класифікація конфліктів.
27. Психологічна сутність об'єктивних і суб'єктивних причин міжособистісних конфліктів.
28. Психологічні функції конфлікту.
29. Психологічні особливості поведінки у конфліктних ситуаціях.
30. Психологічна суть драматизації конфлікту.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування, самостійна робота, індивідуальна робота					Підсумковий контроль / залік	Сума
Змістовий модуль №1						
T1	T2	T3	T4	T5	40	100

12	12	12	12	12		
----	----	----	----	----	--	--

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

13.Методичне забезпечення

1. Підручники.
2. Роздатковий матеріал. Психодіагностичні методики
3. Мультимедійні засоби. Презентації.

14. Рекомендована література

14.1.Основна література

1. Аматьєва О., Саяпіна С. Психологія педагогічної діяльності. Курс лекцій для студентів педагогічних спеціальностей вищих навчальних закладів / О. Аматьєва, С. Саяпіна. — Слов'янськ : СДПУ, 2010. - С. 5-74.
2. Алексюк А., Власова О. Формування соціально-професійних якостей майбутнього спеціаліста за умов модульної організації навчання. – М., 2009.
3. Бараболя, Л. В. Педагогічний ринг "Педагогічна творчість. У чому її суть?" / Л. В. Бараболя // Географія : наук.-метод. журн. – 2013. – № 15/16. – С. 43–48.
4. Варій М.Й., Ортинський В.Л. Основи психології і педагогіки: навч.пос. для студ. вищ. навч. закл. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – С. 256-374.
5. Вікова та педагогічна психологія : навч. посіб. / [Скрипченко О. В., Волинська Л. В., Огороднійчук З.В. та ін.]. - [2-ге вид.] - К. : Каравела, 2007.-344 с
6. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Видавничий центр „Академія”, 2001. – 576 с.
7. Галіцина, Л. 10 законів успіху : організаційно-психологічна гра / Л. Галіцина // Управління освітою. – 2011. – № 16, серпень. – С. 13–16.
8. Д'ячкова Т.В. Педагогіка професійно-технічної освіти: Навчальний посібник. – Херсон: Айлант. – 2003. – 476 с.
9. Іваній О. М. Організаційні засади формування правової компетентності майбутнього вчителя / О. М. Іваній // Вища освіта України. – 2011. – № 3. – С. 39–44.

10. Задіранова, Г. В. Тренінг формування професійної успішності майбутніх педагогів / Г. В. Задіранова // Практична психологія та соціальна робота. – 2012.
11. Запорожцева, Ю. Тренінги для і про педагогів / Ю. Запорожцева // Управління освітою. – 2011. – № 24, грудень. – С. 14-15.
12. Кондратець І. Пізнай себе : рефлексивні тренінги для педагогів / І. Кондратець // Дошкільне виховання : наук.-метод. журн. для педагогів і батьків. – 2013. – № 5 ; Палітра педагога. – 2013. – № 5. – С. 13–16.
13. Лисянська Т.М. Педагогічна психологія : Практикум : [навч. посіб.] / Т.М. Лисянська. - К. : Каравела, 2009. - 224 с.
14. Лозова В.І., Троцько Г.В. Теоретичні основи виховання і навчання: Навчальний посібник / Харк. держ. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. – 2-е вид., випр. і доп. – Харків: „ОВС”, 2002. – 400 с.
15. Педагогіка: Навчальний посібник / В.М.Галузяк, М.І.Сметанський, В.І.Шахов. – 2-е вид., випр. і доп. – Вінниця: „Книга – Вега”, 2003. – 416с.
16. Савчин, М. М. Творчість як педагогічна проблема: тренінг творчості / М. М. Савчин, О. І. Гірний // Педагогіка і психологія. Вісник НАПН України = Pedagogics and Psychology : наук.-теорет. та інформ. журн. – 2013. – № 3. – С. 43–51.
17. Семиченко В. А. Психологія педагогічної діяльності : [навч. посіб.] / В. А. Семиченко. - К. : Вища шк., 2004. - 335 с.
18. Соловей М.І., Спіцин Є.С., Кудіна В.В. Професійно-педагогічна підготовка майбутнього вчителя в кредитно-модульній системі організації навчання: Навчальний посібник. – К.: Ленвіт, 2008. – 377с.
19. Соціальна компетентність як вимір соціальної зрілості : організаційно-діяльнісна гра для педагогів / підгот. Людмила Галіцина. – (Психологія управління : вкладка ; № 10) // Управління освітою : часоп. для керів. освіт. галузі. – 2012. – № 20(жовтень). – С. 10–13
20. Туріщева Л. В. Вивчення особистості школяра і педагога / Л. В. Туріщева, О. В. Гончаренко. - Харків : Вид. група «Основа», 2007. - 144 с.
21. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. – К.: Академвидав, 2003. – 528 с.
22. Якса Н.В. Основи педагогічних знань: Навч. посіб. – К.: Знання, 2007. – 358 с
23. Бех І.Д. Виховання особистості: У 2-кн. - Кн.1.:Особистісно орієнтований підхід. Теоретико-технологічні засади. -К.:Либідь, 2003.
24. Волкова Н.П. Педагогіка: Навч. посіб. – К.:Академія, 2000.–576с.
25. Дубасенюк О.А. Практичні завдання та задачі з курсу педагогіки: Навч. посібник. - Житомир:Вид-во Житом.держ.пед.ун-т, 2003.
26. Костюк Г.С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості. - К.: Рад. шк., 1989. – 608с.
27. Національна докторина розвитку освіти України у ХХІ столітті. – К.: Шкільний світ, 2001. – 16 с.
28. Педагогика /Под ред. В.А.Сластенина, И.Ф.Исаева и др. - М.:Академия, 2003.
29. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. - К.:АСК, 2004
30. Каптерев П.Ф. Метод и его применение. // Педагогіка: Хрестоматія/ Уклад.: А.І. Кузмінський, В.Л.Омеляненко. – К.: Знання – Прес, 2003. – 700 с. – (Навчально-методичний комплекс з педагогіки).
31. Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності // Шлях освіти. – 2000. - №3. – С. 7-13.
32. Лозова В.І., Троцько Г.В. Теоретичні основи виховання і навчання: Навч. Посібник /Харк. держ. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. — 2-е вид., випр. та доп. — Харків: „ОВС”, 2002.— 400с.
33. Педагогіка: Навчальний посібник / В.М.Галузяк , М.І.Сметанський, В.І.Шахов.-2-е вид., випр. і доп.- Вінниця: „ Книга-Вега ”,2003.- 416 с.
34. Педагогіка: Навчальний посібник. – Харків: ТОВ „Одіссей”, 2003. – 352 с.
35. Сиротенко Г.О. Шляхи оновлення освіти. Науково-методичний аспект: Інформаційно-методичний збірник. – Х.: Видав. гр. „Основа”, 2003. – 96с.

36. Ушинський К.Д. Людина як предмет виховання // Педагогіка: Хрестоматія / Уклад.: А.І. Кузмінський, В.Л.Омеляненко. – К.: Знання – Прес, 2003. – 700 с.
37. Цибрій, С. Гендерні аспекти фахової діяльності учителів : заняття з елементами тренінгу / С. Цибрій // Соціальний педагог : всеукр. газ. для фахівців. – 2012. – № 10(жовтень). – С. 54–57.
38. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. – К.: Академвидав, 2003. – 528 с.
39. Bell B. S., Wiechmann D., Ryan A. M. Consequences of organizational justice expectations in a selection system / B.S. Bell, D. Wiechmann, A.M.Ryan// Journal of Applied Psychology. – 2006. – V. 91. – P. 455-466.
40. De Cremer D., Ruiter R.A.G. Emotional reactions toward procedural fairness as a function of negative information / D. De Cremer, R.A.G. Ruiter // The Journal of Social Psychology. – 2003. – V. 143. – P. 793-795.
41. Maes J., Kals E. Justice beliefs in school: distinguishing ultimate and immanent justice / J.Maes J., E. Kals // Social Justice Research. – 2002. – V. 15. – P. 227–244.
42. Tropp L.R. The psychological impact of prejudice: implications for intergroup contact / L.R. Tropp // Group Processes & Intergroup Relations. – 2003. – V. 6. – P. 131-149.
43. Tyler T.R. Procedural justice, identity and deference to the law: what shapes rule-following in a period of transition? / T.R. Tyler // Australian Journal of Psychology. – 2009. – V. 61. – P. 32-39.

14.2 Допоміжна

1. Анцупов А. Я. Профилактика конфликтов в школьном коллективе / Анатолий Яковлевич Анцупов – М.: Владос, 2003. – 208с.
2. Бех І. Д. Виховання особистості : У 2 кн. Кн.1: Особистісно орієнтований підхід : теоретико-технологічні засади : Навч.-метод.видання / Іван Дмитрович Бех – К.: Либідь, 2003. – 280 с.
3. Бех І. Д. Виховання особистості : У 2 кн. Кн.2 : Особистісно орієнтований підхід : науково-практичні засади : Навч.-метод. посібник / Іван Дмитрович Бех – К.: Либідь, 2003. – 344 с.
4. Вікова і педагогічна психологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / уклад.: О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. – К.: Каравела, 2007 – 418 с.
5. Власова О. І. Педагогічна психологія : Навч.посібник / Олена Іванівна Власова. – К.: Либідь, 2005. – 400 с.
6. Возрастная и педагогическая психология / М. В. Гамезо, Е. А. Петрова, Л. М. Орлова / Под ред. М. В. Гамезо. – М.: Педагогическое общество России, 2003. – 512 с.
7. Ильин Е. П. Мотивация и мотивы / Евгений Павлович Ильин. – СПб.: Питер, 2000. – 512 с.: ил. – (Серия «Мастера психологии»).
8. Молодцова Н. Г. Практикум по педагогической психологии / Наталья Геннадьевна Молодцова – СПб.: Питер, 2009. – 208 с.: ил. – (Серия «Практикум»).
9. Нестерова О. В. Педагогическая психология в схемах, таблицах и опорных конспектах: учеб.пособие для вузов / О. В. Нестерова. – М.: Айрис-пресс, 2006. – 112 с.
10. Педагогическая психология : Хрестоматія / Сост. В. Н. Карандашев, Н. В. Носова, О. Н. Щепелина. – СПб.: Питер, 2006. – 412 с.: ил.- (Серия «Хрестоматия»).
11. Поліщук В. М. Вікова та педагогічна психологія (програмні основи, змістові модулі, інформаційне забезпечення) : Навчально-методичний посібник / Валерій Миколайович Поліщук – Суми : ВТД «Університетська книга», 2007. – 330 с.
12. Савенков А. И. Одаренный ребенок дома и в школе. / Александр Ильич Савенков. – Екатеринбург: У-Фактория, 2004. – 272 с.
13. Савчин М. В. Педагогічна психологія: навчальний посібник / Мирослав Васильович Савчин. – К.: Академвидав, 2007. – 481с.: іл. – (Серія Альма матер).
14. Сарычев С. В. Педагогическая психология. Краткий курс / С. В. Сарычев, И. Н. Логвинов – СПб.: Питер, 2006. – 224 с.: ил. – (Серия «Краткий курс»).

15. Семиченко В. А. Психологія педагогічної діяльності: навч. посібник / В. А. Семиченко. – К.: Вища школа, 2004. – 335 с.
16. Синдром «професійного вигорання» та професійна кар'єра працівників освітніх організацій : гендерні аспекти / За наук. ред. С. Д. Максименка, Л. М. Карамушки, Т. В. Зайчикової – К.: Міленіум, 2006. – 368 с.
17. Тализина Н. Ф. Практикум по педагогической психологии / Нина Федоровна Тализина – М.: Академия, 2002. – 192 с.
18. Stahl T., Vermunt R., Ellemers N. Reaction to outgroup authorities' decisions: the role of expected bias, procedural fairness and outcome favorability / T. Stahl, R. Vermunt, N. Ellemers // Group Processes & Intergroup Relations. – 2008. – V. II. – P. 281-299.
19. Tyler T.R. Restorative justice and procedural justice: dealing with rule breaking / T.R. Tyler // Journal of Social Issues. – 2006. – V. 62. – P. 307-326.
20. Wenzel M. Justice and identity: the significance of inclusion for perceptions of entitlement and the justice motive / M. Wenzel // Personality and Social Psychology Bulletin. – 2000. – V. 26. – P. 157-176.

14. Інформаційні ресурси

1. <http://www.nbu.gov.ua>
2. <http://studentam.net.ua>
3. <http://www.osvita.ua>
4. <http://uk.wikipedia.org/wiki>
5. <http://studentam.net.ua/content/view/3202/86/>
6. osvita.ua/vnz/reports/psychology/29531/